

Определяне на инерчния момент на маховик

1. Цел на упражнението

Формулирайте конкретната задача (или задачи) в даденото упражнение

2. Теоретично въведение и постановка на задачата

- Дефинирайте величината инерчен момент (I).
- Запишете формулата за инерчен момент на система от маховик и вал (I_{theor}).
- Дефинирайте величината момент на сила ($\overline{M}$).
- Запишете изразите за работа и енергия при въртливо движение.

3. Схема на опитната постановка и методика на експеримента

- Схема на опитната постановка (пречертайте от ръководството и пояснете основните елементи).
- Формулирайте закона за запазване на енергията в конкретната задача.
- Запишете формулата за изчисляване на инерчния момент на маховика по експериментални данни.
- Запишете формулата за изчисляване на средния момент на силите на триене ($M_{\text{тр}}$) по експериментални данни.
- Опишете процедурата на измерване:
  - Как се определя времето за движение през I етап?
  - Как се определя времето за движение през II етап?
  - Как се измерват вътрешния и външен радиус на маховика и радиуса на вала?

4. Данни, резултати от измерванията и пресмятанията

(а) Изходни данни и константи.

Маса на маховика $M_M = 12,9 \text{ kg}$, маса на вала $M_V = 0,175 \text{ kg}$, височината, от която започва движението $S = \dots \text{ m}$ и масата на допълнителната тежест $m = \dots \text{ kg}$.

(б) Резултати от измерванията.

Вътрешен радиус на маховика $R_1 = \dots \text{ m}$, външен радиус на маховика $R = \dots \text{ m}$ и радиуса на вала $r = \dots \text{ m}$.

Попълнете таблицата (броят на измерванията се определя от преподавателя).

N	t_1 [s]	t_2 [s]	Δt_1	Δt_2	Δt_1^2	Δt_2^2
1						
2						
.						
.						
.						
10						
	$\bar{t}_1 =$	$\bar{t}_2 =$			$\Sigma \Delta t_1^2 =$	$\Sigma \Delta t_2^2 =$

(в) Резултати от пресмятанията

Изчислете инерчния момент на маховика заедно с допълнителния вал I_{exp} и го сравнете с изчисления от теоретичната зависимост I_{theor} .

Изчислете средния момент на силата на триене при движение на системата $M_{\text{тр}}$.

5. Преценка на точността и краен резултат.

- Оценете грешките на измерването (използвайте формулите от ръководството).
- Запишете крайните резултати от измерването (средна стойност $\pm$ оценена грешка).

ЗАБЕЛЕЖКА: *Задачите от точки 1, 2 и 3 се подготвят от студента преди началото на упражнението!!!!!!*